

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อิทธิพลของญี่ปุ่นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของจีน ในประวัติศาสตร์ตั้งแต่สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ค.ศ. 1894 – การเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1919
ชื่อผู้เขียน	นายเมธี เกียรติก้องขจร
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	วัฒนธรรมจีนศึกษา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วรชัยยุทธ
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งประสงค์ศึกษาประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของจีนจากสังคมโบราณแบบศักดินาสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจจะมีใช้การรับวิทยาการสมัยใหม่จากสังคมตะวันตกโดยตรงเพียงอย่างเดียว หากแต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเป็นเพราะจีนรับวิทยาการสมัยใหม่และแนวคิดปรัชญาการเมืองตะวันตกผ่านญี่ปุ่น โดยศึกษาอิทธิพลหรือบทบาทของญี่ปุ่นที่มีต่อจีน ตั้งแต่สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ค.ศ. 1894 - การเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1919 ผ่านเอกสารภาษาจีนเป็นสำคัญ โดยเริ่มต้นจากการศึกษาประวัติความสัมพันธ์ของจีน-ญี่ปุ่นตั้งแต่ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ ซึ่งญี่ปุ่นเป็นฝ่ายรับแนวคิดและวัฒนธรรมจากจีนเรื่อยมา จนมาถึงประวัติศาสตร์สมัยใหม่หลังสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 จีนกลับเป็นฝ่ายเรียนรู้วิทยาการสมัยใหม่และแนวคิดปรัชญาการเมืองตะวันตกผ่านญี่ปุ่น

จากการศึกษาเหตุการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่สำคัญในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง กล่าวคือ ช่วงก่อนสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ได้แก่ การเคลื่อนไหวให้ตนเองเข้มแข็งของจีน ทำของจีนต่อการปฏิรูปเมจิของญี่ปุ่นตลอดจนการปฏิรูปร้อยวัน และช่วงหลังสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ได้แก่ การปฏิวัติซินไฮ่ และการเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม ซึ่งเป็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญในประวัติศาสตร์จีน และผู้นำการเคลื่อนไหวคนสำคัญหลายคนได้รับการศึกษาจากญี่ปุ่น ทำให้ได้รับแนวคิดปรัชญาการเมืองตะวันตกผ่านการศึกษามาจากญี่ปุ่น

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาสะท้อนให้เห็นภาพการรับวิทยาการสมัยใหม่และแนวคิดปรัชญาการเมืองตะวันตกผ่านญี่ปุ่นซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของสังคมจีนในระยะเวลาดังกล่าว

คำสำคัญ: สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1, การปฏิวัติซินไฮ่, การเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม